

A ט"ד
Intro

Today we will learn בע"ה of דף ד בבא קמא
Some of the topics we will learn about include.

The Machlokes רב ושמואל regarding מבעה, רב holds
מבעה זה אדם
מבעה refers to a person who caused היזק.
While שמואל holds
מבעה זה השן
מבעה refers to an animal's teeth that caused היזק.

And the explanation to the Mishnah's continuation according to both רב and שמואל;

The Braisa of רב אושעיא;
שלושה עשר אבות נזיקין
There are 13 אבות נזיקין that are mentioned in the Torah.

The ד' שומרין, four groups of people who accepted an item for safekeeping;

שומר חנם, an unpaid custodian;
והשואל, a borrower;
נושא שכר, a paid custodian;
והשוכר, a renter;

A שומר חנם is liable only for פשיעה

If the פקדון was stolen, lost, or damaged, due to his negligence; he did not properly safeguard the פקדון;
A שומר שכר ושוכר are additionally liable for

גניבה ואבידה
If the פקדון was stolen or lost, even he did safeguard it properly;

A שואל is additionally liable for אונסין

A היזק that occurred by accident or circumstances beyond his control.

B חובל בחבירו
נזק צער וריפוי שבת ובושת
If one person injured another;

And the Mishnah's 4 אבות נזיקין
השור הבור המבעה וההבער
הא תליסר

Which in all amount to 13 אבות נזיקין;

The reasons why our Mishnah did not mention these אבות נזיקין according to both רב and שמואל;

A

מבעה

SKIN רב
מבעה מבעה
זה השן זה אדם

שלושה עשר
אבות
נזיקין

ד' שומרין
שומר חנם
והשואל
נושא שכר
והשוכר

B

חובל בחבירו

נזק
צער
ורפוי
שבת
ובושת

הא תליסר

1 So let's review ...

The Mishnah at the beginning of the Perek mentioned אבות נזיקין as one of the four מבעה.

מאי מבעה?

What is מבעה?

רב says

מבעה זה אדם

מבעה refers to a person who caused damage, as the Pasuk states,

אמר שומר אתא בקר וגם לילה

אם תבעיון בעיו

As Rashi explains

אם תשובו בתשובה ותקבשו מחילה

בעיו

If a person decides to do תשובה and beg for repentance, he should do so to merit the גאולה of the Tzaddikim.

שמואל says

מבעה זה השן

מבעה refers to an animal's teeth that caused damage, as the Pasuk states

איך נחפשו עשו נבעו מצפוניו

As Rashi explains

נבעו לשון גלוי

The word נבעו means exposure, and this refers to שן,

שפעמים מגולה

ופעמים מכוסה

The teeth are sometimes exposed and sometimes hidden.

2 The Gemara proceeds to explain the continuation of the Mishnah which points out that the Torah needed to write all four אבות. Had the Torah mentioned only one אב, we could not have derived the others from it, because

לא הרי השור כהרי המבעה

ולא הרי המבעה כהרי השור

ולא הרי המבעה כהרי השור each possess a unique חומרא for which the owner is חייב בתשלומין, liable to reimbursement for the damages.

And the Gemara explains it according to both רב and שמואל, as follows:

1

מבעה

One of the four נזיקין.

מאי מבעה

מבנה
מבעה זה השן

An animal's teeth that caused damage

איך נזופשו
עשו נבעו
מצפוניו

נבעו לשון גלוי

The word נבעו means exposure, and this refers to שן, Teeth are sometimes exposed and sometimes hidden.

רב
מבעה זה אדם

A person who caused damage

אמר שומר
אתא בקר וגם לילה
אם תבעיון בעיו

אם תשובו בתשובה ותקבשו מחילה – בעיו
If a person decides to do תשובה and beg for repentance, he should do so to merit the גאולה of Tzaddikim

2

The Torah needed to write all four אבות because we could not have derived one from the others

ולא הרי
המבעה
כהרי
השור

מבעה and שור
each possess
a unique חומרא
for which
the owner is
חייב בתשלומין

לא הרי
השור
כהרי
המבעה

3 After rejecting the explanation of רב יהודה, רבא explains that according to שמואל, the Mishnah is understood as follows:
 תנא שור לרגלו ומבעה לשינו
 ומבעה לשינו שור refers to רגל, a שור whose feet trampled an item while walking, and שן refers to שן, a שור who ate something for its pleasure.
 והכי קאמר לא ראי הרגל שהזיקה מצוי כראי השן שאין הזיקה מצוי רגל possesses a unique חומרא in that the הזיקה of רגל is more common, as the שור constantly walks around and tramples anything in its path, while the הזיקה of שן is not as common.
 ולא ראי השן שיש הנאה להזיקו כראי הרגל שאין הנאה להזיקו שן possesses a unique חומרא in that the שור benefits from the הזיקה of שן, while the שור does not benefit from the הזיקה of רגל.

3 *למאן רבא explains that according to רבא*

תנא שור לרגלו – ומבעה לשינו

מבעה
refers to שן
Who ate something for pleasure

שור
refers to רגל
Whose feet trampled an item while walking

והכי קאמר

לא ראי הרגל שהזיקה מצוי
The פסק of רגל is not as common.

כראי השן שאין הזיקה מצוי
The שור benefits from the פסק of שן.

ולא ראי השן שיש הנאה להזיקו
The שור does not benefit from the פסק of רגל.

כראי הרגל שאין הנאה להזיקו

4 And the רישא concludes with

כשהזיק חב המזיק
לאתווי קרן

This statement means to include קרן, a שור that gored with its horns, the third feature of שור.

However, the Mishnah did not specifically mention קרן in the אבות נזיקין, because

במועדין מתחילתן קמיירי
בתמין ולבסוף מועדין לא קמיירי

The Mishnah mentioned only those אבות for which the owner must pay שלם, the entire damage, even for the first occurrence, while regarding קרן, the owner only pays חצי נזק, half the damage, for the first and second occurrence, and only pays שלם נזק after three occurrences.

And the Mishnah did not mention אדם in the אבות נזיקין, because

בנזקי ממונו קמיירי
בנזקי גופו לא קמיירי

The Mishnah mentioned only those אבות of which a person's property caused the הזיק, while regarding אדם he personally caused the הזיק.

However, a later Mishnah does mention אדם, because it refers to both

נזקי גופו וממונו
=====

4

וכשהזיק חב המזיק
לשלם תשלומי נזק במיטב הארץ
לאתווי קרן

This statement means to include קרן, a שור that gored with its horns, the third feature of שור.

The Mishnah did not mention קרן in the אבות נזיקין because...

בתמין
ולבסוף מועדין
לא קמיירי

While regarding קרן, the owner only pays נזק for the 1st and 2nd occurrence.

במועדין
מתחילתן
קמיירי

Only those אבות where the owner must pay נזק even for the first occurrence.

And the Mishnah did not mention אדם in the אבות נזיקין because...

בנזקי גופו
לא קמיירי

While regarding אדם he personally caused the נזק

בנזקי ממונו
קמיירי

Only those אבות of which a person's property caused the נזק

Later the Mishnah does mention אדם, because it refers to both

נזקי גופו וממונו

5 The Gemara continues that according to רב, the Mishnah is understood as follows;

תנא שור
 וכל מילי דשור
 שור refers to all three features, קרן שן ורגל, and מבעה refers to אדם.

And
 הכי קאמר
 לא ראי השור שמשלם את הכופר
 כראי האדם שאין משלם את הכופר
 שור possesses a unique חומרא in that if the שור kills a person, the owner must also reimburse the value of the deceased, in addition to the שור being put to death, while if a אדם killed a person, he does not pay כופר, but rather if it was done במזיד, intentionally, he is put to death, and if it was done בשוגג, unintentionally, he must go into גלות, exile.

ולא ראי האדם שחייב בארבעה דברים
 כראי השור שאין בו ארבעה דברים
 אדם possesses a unique חומרא in that if he was חובל בחבירו, injured another person, in addition to נזק, paying for the damages, he must also reimburse four other losses:

- צער
 The ניזוק's pain;
- ריפוי
 The healing costs;
- שבת
 Lost wages, for when the ניזוק was unable to work;
- ובושת
 The ניזוק's embarrassment;

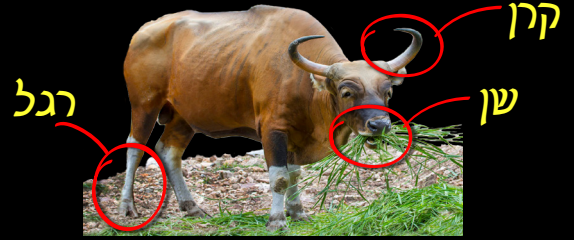
However, if a שור injured a person, the owner pays only for נזק but not for the other דברים.

And the later Mishnah repeats אדם, because
 למחשביה בהדי מועדין הוא דאתא
 The Mishnah chose to list all the אבות that are considered מועדין.

=====

5 According to רב, the Mishnah is understood as follows

תנא שור – וכל מילי דשור

מבעה – אדם

הכי קאמר

If the שור kills a person, the owner must also pay the value of the deceased, in addition to the שור being put to death

לא ראי השור שמשלם את הכופר כראי האדם שאין משלם את הכופר

If a אדם killed a person, he does not pay כופר, but rather if it was done במזיד, he is put to death, and if it was done בשוגג, he goes to גלות

If he was חובל בחבירו, in addition to paying נזק, he must also reimburse four other losses:

ולא ראי האדם שחייב בארבעה דברים כראי השור שאין בו ארבעה דברים

If a שור injured a person, the owner pays only for נזק but not for the other דברים

Later the Mishnah repeats אדם, because למחשביה בהדי מועדין הוא דאתא The Mishnah chose to list all the אבות that are considered מועדין.

6 The Gemara cites a Braisa
 תני רב אושעיא
 שלשה עשר אבות נזיקין
 There are 13 אבות mentioned in the Torah:
 The שומרין ד', four groups of people who accepted an item
 for safekeeping;
 שומר חנם, an unpaid custodian;
 והשואל, a borrower;
 נושא שכר, a paid custodian;
 והשוכר, a renter;

A שומר חנם is liable only for
 פשיעה

If the פקדון was stolen, lost, or damaged, due to his
 negligence in not properly safeguarding the פקדון;
 A שוכר ושכר are additionally liable for
 גניבה ואבידה

If the פקדון was stolen or lost, even if he did safeguard it
 properly;

A שואל is additionally liable for
 אונסין

A חזק that occurred by accident or circumstances beyond
 his control.

The 5 claims for חובל בחבירו; if one person injured another;
 נזק צער וריפוי שבת ובושת

And the Mishnah's 4 אבות נזיקין
 השור הבור המבעה וההבער

הא תליסר

Which in all amount to 13 אבות נזיקין;

7 The Gemara explains that according to שמואל who holds
 מבעה זה שן
 Our Mishnah did not also include the four שומרין and the
 five claims for חבלה, because
 בנזקי ממוון קמיירי
 בנזקי גופו לא קמיירי
 Our Mishnah mentioned only those אבות where his
 property caused the חזק, while the שומרים are considered
 to have personally caused the חזק, because they did not
 properly safeguard the item, and a חובל personally injured
 the other person.
 While the Braisa did mention them because it refers to
 both
 נזקי גופו וממונו

According to רב who holds

מבעה זה אדם

The Mishnah did not separately mention the four שומרין
 and the five claims for חבלה, because

תנא אדם

וכל מילי דאדם

All these אבות are included in מבעה, since they were all
 caused by a person.

6

**תני רב אושעיא
 שלשה עשר אבות נזיקין**

4 – שומרין
 Four groups of people who accepted an item
 for safekeeping;

4	3	2	1
והשואל a borrower	והשוכר a renter	נושא שכר a paid custodian	שומר חנם an unpaid custodian
Is also liable for אונסין A חזק that occurred by accident or circumstances beyond his control	Are also liable for גניבה ואבידה If the פקדון was stolen or lost, even if he did safeguard it properly	Is liable only for פשיעה If the פקדון was stolen, lost, or damaged, due to his negligence	

5 – חובל בחבירו
 Five claims if one person injured another;
נזק – צער – ריפוי – שבת – ובושת

4 – אבות נזיקין

7

Our Mishnah did not include
 the Four שומרין, and the Five claims for חבלה, because...

According to רב who holds מבעה זה אדם	According to שמואל who holds מבעה זה שן
תנא אדם וכל מילי דאדם All these אבות are included in מבעה, since they were all caused by a person.	בנזקי ממוון קמיירי בנזקי גופו לא קמיירי Our Mishnah mentioned only those אבות where his property caused חזק
	While the Braisa did mention them because it refers to both נזקי גופו וממונו

8 However, the Braisa did separately mention both, מבעה, and the five claims for תכלה, because
 תני תרי גווני אדם
 These are different categories of אדם;
 The five claims refer to
 אדם דאזיק אדם
 A person who injured another person, in which
 משלם ארבעה דברים
 He also pays for the four other claims.
 While מבעה refers to
 אדם דאזיק שור
 A person who injured an animal, in which
 משלם נזק
 The owner pays only for נזק but not for דברים.

8 *However, according to רב*
 The Braisa mentioned מבעה, and the Five claims of תכלה, because
תני תרי גווני אדם
These are different categories of אדם;

<p><i>The five claims refer to</i> אדם דאזיק אדם <i>A person who injured another person, in which</i> משלם ד' דברים <i>He also pays for the four other claims.</i></p>	<p><i>While מבעה refers to</i> אדם דאזיק שור <i>A person who injured an animal, in which</i> משלם נזק <i>The owner pays for נזק but not for דברים.</i></p>
--	--

9 And the Braisa did separately mention both מבעה, and the ד' שומרין even though they are both אדם דאזיק שור
 However they are still considered different categories in that
 מבעה refers to
 הזיקא דבידים
 A person who actually injured the animal, while the ד'
 שומרין refers to
 הזיקא דממילא
 A person who only caused the injury, by not guarding the animal;
 However, the Braisa did not separately mention both שור דאזיק שור
 A שור who injured another שור, and
 ושור דאזיק אדם
 A שור who injured a person, because
 אידי ואידי נזק הוא דמשלם
 They are both the same in that the owner pays only for נזק but not for דברים.

9 *And the Braisa did separately mention מבעה, and the ד' שומרין even though they are both*
אדם דאזיק שור
However they are still considered different...

<p>מבעה <i>refers to</i> הזיקא דבידים <i>A person who actually injured the animal,</i></p>	<p>ד' שומרין <i>refers to</i> הזיקא דממילא <i>A person who only caused the injury, by not guarding the animal;</i></p>
---	---

However, the Braisa did not separately mention both

<p>שור דאזיק שור <i>A שור who injured another שור</i></p>	<p>ושור דאזיק אדם <i>A שור who injured a person</i></p>
---	---

אידי ואידי נזק הוא דמשלם
They are both the same - the owner pays only for נזק but not for דברים.